



ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΟ-ΡΩΣΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Center of Greek-Russian Historical Research (CE.HI.R.)

Центр Греко-Российских Исторических Исследований (КЕРИЕ)

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

**«12 Χρόνια εισφοράς στην ιστορία του Ελληνισμού
στη Ρωσία και τις ρωσόφωνες χώρες»**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Πολεμικό Μουσείο Αθηνών

11.02.2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Το πρόγραμμα.....	σελ. 4
2. Έναρξη εκδήλωσης - Οι χαιρετισμοί.....	6
3. Το Έργο του ΚΕΡΙΕ	17
4. Η παρουσίαση του 7 ^{ου} βιβλίου «Βιβλιοθήκης ΚΕΡΙΕ.....	37
5. Λήξη εκδήλωσης	45



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε., 12 χρόνια δραστηριότητας για την Ελληνο-Ρωσική Ιστορία»

Σας προσκαλούμε να μας κάνετε την τιμή να παραστείτε στην εκδήλωση του Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε. για τα πρώτα 12 χρόνια λειτουργίας και συνεισφοράς στην ιστορία της Ελλάδας & Ρωσίας και των πρώην Σοβιετικών χωρών,

στο Πολεμικό Μουσείο Αθηνών, αίθουσα «Ρ. Φεραίος»,

την Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 2018, στις 18.00

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

18.15 Έναρξη εκδήλωσης, Συντονισμός, Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Εμμ. Λιγνός

18.20 Χαιρετισμός Προέδρου Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε. Αν. Καθηγήτριας Δρ. Δώρας Μονιούδη-Γαβαλά

18.30 Χαιρετισμοί εκπροσώπων:

- Η ΑΕ πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κύριος Α. Μάσλοβ,
- Καθηγήτρια Δρ. Ε. Στεργιοπούλου, Πρόεδρος Τμήματος Ρωσικής Φιλολογίας και Γλώσσας και Σλαβικών Σπουδών του Ε.Κ. Πανεπιστημίου Αθηνών,
- Ο Λέκτωρ Ναυτικής Ιστορίας στη Σχολή Ν. Δοκίμων Δρ. Ζ. Φωτάκης,
- Ταξίαρχος Γ. Ραχμανίδης Πρόεδρος Ελληνικής Επιτροπής Στρατιωτικής Ιστορίας,

- Πλοίαρχος ΠΝ Λ. Τσιαντούλας, Διευθυντής Υπηρεσίας Ιστορίας ΠΝ,
- Γιάννης Νικολόπουλος, Πρόεδρος Ελληνικών Ερευνών Μόσχας, Πρόεδρος Βυζαντινής Λέσχης, Επίτιμος Αντιπρόεδρος ΚΕΡΙΕ

18.55 Παρουσίαση της δραστηριότητας και του έργου Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε., Γεν. Γραμματέας Δρ. Π. Στάμου

19.25 Παρουσίαση του τελευταίου βιβλίου εκδόσεων Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε. «Έλληνες Ναύαρχοι και Στρατηγοί του Ρωσικού Πολεμικού Ναυτικού», Αντιπρόεδρος Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε. Καθηγητής Δρ. Νικ. Νικητάκος

19.45 Παρατηρήσεις/ερωτήσεις, συζήτηση, Γεν. Γραμματέας Δρ. Π. Στάμου

20.00 Λήξη εκδήλωσης

Επικοινωνία: info@kerie.org, pnstamou@gmail.com

www.kerie.org

2. Έναρξη εκδήλωσης - Οι χαιρετισμοί



Το «πάνελ», από αριστερά Δρ. Π. Στάμου, κ. Εμμ. Λιγνός, Καθηγητής Δρ. Ν. Νικητάκος

Στις 18.15, και αφού προσήλθε η ΑΕ ο πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κύριος Ανδρέι Μάσλοβ, ο Συντονιστής της Εκδήλωσης κύριος Εμμανουήλ Λιγνός κήρυξε την έναρξη της Εκδήλωσης.

Ο κύριος Λιγνός καλωσόρισε τους κ.κ. πρέσβη της Ρωσικής Ομοσπονδίας, καθηγητές και καθηγήτριες, Μέλη του ΚΕΡΙΕ, αξιότιμο κ. Εισαγγελέα, Ναυάρχους, Πρόεδρο και Γενικό Γραμματέα της Ετ. Κυκλαδικών Μελετών, επικεφαλής φορέων και φίλων του ΚΕΡΙΕ και ευχαρίστησε για την τιμητική παρουσία των όλους τους παραβρισκόμενους.

Ο κύριος Λιγνός ακολούθως επεσήμανε και χαιρέτησε την παρουσία της κόρης και των εγγονών του αείμνηστου πρώτου Προέδρου του ΚΕΡΙΕ καθηγητού Αντώνη Κονταράτου και στη συνέχεια, αφού επεσήμανε την επιτυχή λειτουργία και

προσφορά του ΚΕΡΙΕ τα 12 περασμένα χρόνια, έδωσε τον λόγο στην κυρία Πρόεδρο Αν. Καθηγήτρια¹ Δρ. Δώρα Μονιούδη-Γαβαλά.

Η κυρία Πρόεδρος καλωσόρισε με τη σειρά τους τους καλεσμένους και απηύθυνε τον ακόλουθο χαιρετισμό, αποδίδοντας και ιδιαίτερη τιμή στη μνήμη των δύο προηγούμενων αείμνηστων Προέδρων του ΚΕΡΙΕ.

2.1 Χαιρετισμός Προέδρου ΚΕΡΙΕ



Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα είναι μέρα χαράς για το ΚΕΡΙΕ. Εορτάζουμε τα 12 χρόνια δραστηριότητάς του. Με την παρούσα εκδήλωση στοχεύουμε τόσο να κάνουμε απολογισμό για το έργο που επιτελούμε όσο και να ανακοινώσουμε τα μελλοντικά μας σχέδια.

«Ανοίγοντας» τη σημερινή εκδήλωση θα ήθελα να αναφερθώ πολύ σύντομα στους δύο προηγούμενους Προέδρους ΚΕΡΙΕ που δεν βρίσκονται πια κοντά μας:

- Στον **Καθηγητή Αντώνη Κονταράτο**, τον Θηραίο που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ίδρυση του ΚΕΡΙΕ. Ο Αντώνης Κονταράτος ήταν Ηλεκτρολόγος Μηχανολόγος Μηχανικός με σπουδές στο ΕΜΠ, στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Καλιφόρνιας και στο MIT. Εργάστηκε για την κυβέρνηση και τη βιομηχανία των ΗΠΑ αρχικά ως ερευνητής και αργότερα, ως ανώτατο στέλεχος της διοικητικής ιεραρχίας. Είχε

¹ Αναπληρώτρια καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών στο Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών.

ουσιαστική συμμετοχή σε επτά από τα σημαντικότερα προγράμματα των ΗΠΑ, μεταξύ των οποίων το εθνικό διαστημικό πρόγραμμα, το εθνικό πρόγραμμα καταπολέμησης του καρκίνου και του AIDS. Το 1976 εξελέγη τακτικός καθηγητής στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών, από όπου αποχώρησε με εθελούσια έξοδο το 1984. Στη συνέχεια κατέλαβε ανώτατες διοικητικές θέσεις, όπως Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του θεραπευτηρίου Ευαγγελισμός, πρώτος Γενικός Διευθυντής του Ωνασείου κ.ά. Υπήρξε συγγραφέας 16 βιβλίων και πάνω από 40 τεχνικών εργασιών και σχεδιασμών ερευνητικών προγραμμάτων. Η συμβολή του Αντώνη Κονταράτου στη δημιουργία και διαμόρφωση του ΚΕΠΙΕ, του οποίου υπήρξε ο πρώτος Πρόεδρος από την ίδρυσή του μέχρι το θάνατό του το 2009, ήταν καθοριστική.

- Θα αναφερθώ και στον δεύτερο Πρόεδρο που χάσαμε πρόσφατα, στον, επίσης Κυκλαδίτη, **Καθηγητή Εμμανουήλ Μαρμαρά**. Ο Εμμανουήλ Μαρμαράς ήταν αρχιτέκτων μηχανικός με σπουδές στο ΕΜΠ και σε Πανεπιστήμια της Ηνωμένου Βασιλείου. Υπήρξε καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Πολυτεχνείου Κρήτης, συνεργαζόμενος καθηγητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και πολλών μεταπτυχιακών προγραμμάτων ελληνικών και Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων. Ήταν σημαντικός μελετητής με σπουδαίο ερευνητικό έργο που εμπλούτισε τη βιβλιογραφία στα σχετικά θέματα. Το ερευνητικό του έργο για την αρχιτεκτονική του μεσοπολέμου στην Ελλάδα αποτέλεσε σταθμό: Αναφέρω, ενδεικτικά, ότι η έκδοση της μελέτης του για την αστική πολυκατοικία της μεσοπολεμικής Αθήνας συνέβαλε ουσιαστικά στην κατανόηση του θέματος. Υπήρξε πολυγλωσσικός με μεγάλο αριθμό βιβλίων και άρθρων. Η συμβολή του στην εξέλιξη του ΚΕΠΙΕ, του οποίου υπήρξε Πρόεδρος από το 2010 μέχρι την πρόωρη και αιφνίδια αποδημία του στα τέλη Ιουλίου του 2017 υπήρξε καθοριστική για τη δημιουργική πορεία του ΚΕΠΙΕ.

Το ΚΕΠΙΕ συνεχίζει στο δρόμο που χάραξαν οι αείμνηστοι Καθηγητές Αντώνης Κονταράτος και Εμμανουήλ Μαρμαράς, όπως και εκείνοι θα ήθελαν. Όπως αναφέρεται στο καταστατικό της ίδρυσής του, σκοπός του είναι «...Η προαγωγή της μελέτης και έρευνας θεμάτων σχετικών με τη συμμετοχή του Ελληνισμού στην ιστορία της Ρωσίας, η διάσωση, επεξεργασία, μελέτη, διαχείριση και προστασία

πάσης φύσεως σχετικού αρχειακού υλικού και η προβολή και αξιοποίηση της Ελληνο-ρωσικής αρχειακής κληρονομιάς». Το ενδιαφέρον του περιλαμβάνει εκτός από τη Ρωσία, και τις ρωσόφωνες χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Με αυτόν τον στόχο το έργο μας επικεντρώνεται στις συνεργασίες για τεκμηρίωση που προέρχεται από την επεξεργασία αρχειακών πηγών. Το αποτέλεσμα είναι η προσπάθεια για ανάδειξη νέων στοιχείων μέσα από πρωτογενείς πηγές έρευνας, άρα η προσθήκη νέων στοιχείων σε όσα ήδη γνωρίζουμε, για αυτό και είναι σημαντική.

Κλείνοντας τον σύντομο χαιρετισμό μου, θα ήθελα να αναφέρω ότι στοχεύοντας στη διεύρυνση των συνεργασιών με βασικό σκοπό την ανάδειξη αυτής της πτυχής της ιστορίας, καλούμε τους ειδικούς που έχουν το επιστημονικό ενδιαφέρον να ενισχύσουν την προσπάθειά μας.

Σας ευχαριστώ!

2.2 Χαιρετισμός της ΑΕ του πρέσβη της Ρωσικής Ομοσπονδίας

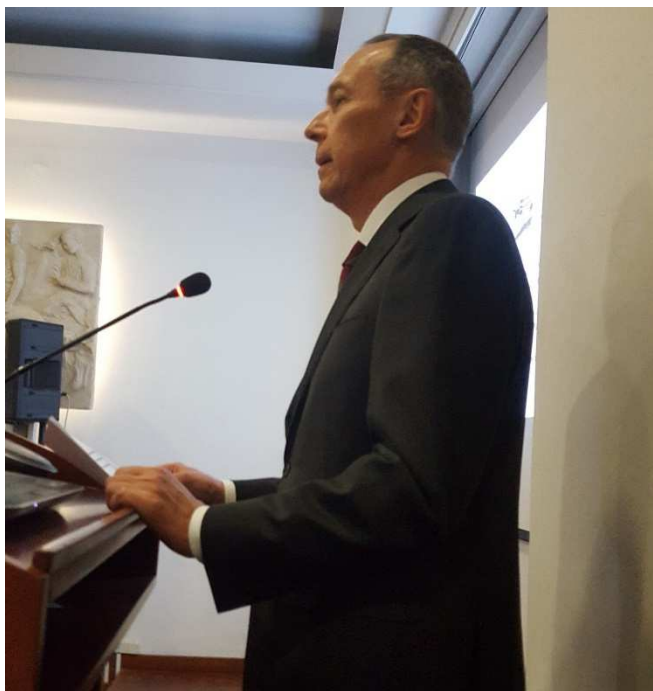
Ο κύριος Λιγνός προσκάλεσε τον κύριο πρέσβη κύριο Μάσλοβ στο βήμα, ο οποίος απευθυνόμενος στο ακροατήριο ανέφερε τα ακόλουθα.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί φίλοι,

Είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά για μένα να παρευρίσκομαι απόψε εδώ στην εορταστική εκδήλωση με αφορμή τη συμπλήρωση των 12 ετών της επιτυχημένης δραστηριότητας του Κέντρου Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών.

Ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν επανειλημμένως υπογράμμισε τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των σχέσεων μεταξύ της Ρωσίας και της Ελλάδας, έχοντας υπ' όψιν και τη θρησκευτική ενότητα των λαών μας. Όντως η θρησκευτική και πνευματική ενότητα, η κοινή μας ιστορία, η ειλικρινής φιλία και ο αλληλοσεβασμός παραμένουν, όπως και αιώνες πριν, γερά θεμέλια της συνεργασίας μας στη σημερινή όχι απλή διεθνή συγκυρία.



Γι' αυτό η έρευνα και η μελέτη των κοινών στιγμών της ιστορίας μας, στην οποία συμβάλλει ενεργά το Κέντρο εδώ και πολλά χρόνια, είναι πολύτιμες. Η ανάδειξη των ένδοξων σελίδων του κοινού μας παρελθόντος αναμφίβολα ενισχύει τις προοπτικές της συνεργασίας μας σε πολλούς κλάδους.

Ιδιαίτερα επίκαιρες είναι αυτές οι προσπάθειες τώρα, επειδή φέτος διανύουμε μια επετειακή χρονιά. Τον Ιούνιο θα γιορτάσουμε τα 25 χρόνια από την υπογραφή του θεμελιώδους διακρατικού Συμφώνου φιλίας και συνεργασίας, και τον Σεπτέμβριο τα 190 χρόνια από τη σύναψη των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των χωρών μας. Με την ευκαιρία αυτών των επετείων θα πραγματοποιηθεί μια σειρά από σημαντικές εκδηλώσεις πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο του 2018 προσβλέπουμε στη συνέχιση της αποτελεσματικής συνεργασίας της Πρεσβείας με το Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσοι συνεισφέρουν στο έργο του Κέντρου και να σας ευχηθώ ειλικρινά κάθε επιτυχία, πρόοδο και καινούργιες ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες προς όφελος των δύο χωρών μας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

2.3 Χαιρετισμός Καθηγήτριας Δρ. Ελένης Στεργιοπούλου²

Στη συνέχεια ο κύριος Λιγνός έδωσε το λόγο στην καθηγήτρια Δρ. Στεργιοπούλου, η οποία ανέφερε τα ακόλουθα.

Κυρίες και κύριοι,



Η γνωριμία μεταξύ δύο λαών, η κατανόηση του χαρακτήρα, του πολιτισμού, των ιδιαίτερων συνθηκών κάτω από τις οποίες διαμορφώθηκε η σύγχρονη φυσιογνωμία τους και εδραιώθηκε η θέση τους στον σημερινό κόσμο, αποτελεί την καλύτερη οδό για την ανάπτυξη διαχρονικών ισχυρών σχέσεων φιλίας μεταξύ τους. Η έρευνα του ιστορικού παρελθόντος όχι μόνον ερμηνεύει το παρόν, αλλά μπορεί και πρέπει, θα έλεγα, να καθοδηγεί στην διαμόρφωση των πιο στερεών θεμελίων για την οικοδόμηση ενός ελπιδοφόρου μέλλοντος.

Στο σημερινό ρευστό διεθνές περιβάλλον, όπου οι λαοί, ιδίως στην περιοχή μας, βιώνουν εξακολουθητικές προκλήσεις, προβάλλει επιτακτική η απαίτηση σύνθεσης

² Πρόεδρος Τμήματος Ρωσικής Φιλολογίας και Γλώσσας και Σλαβικών Σπουδών του Ε.Κ. Πανεπιστημίου Αθηνών.

των διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων μέσω της συνεργασίας και των ανταλλαγών στον πολιτιστικό και στον πνευματικό τομέα.

Σε αυτήν, ακριβώς, την κατεύθυνση διεύρυνσης της αμοιβαίας κατανόησης των δύο λαών, του Ελληνικού και του Ρωσικού, και της ανάπτυξης και εμπέδωσης της μεταξύ τους συνεργασίας τόσο σε πολιτιστικό όσο και σε μορφωτικό επίπεδο, εγγράφεται και η επιστημονική, ερευνητική, εκδοτική και εν γένει πολιτιστική δράση του Κέντρου Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών, το οποίο έκλεισε ήδη την πρώτη δωδεκαετία καρποφόρου δραστηριότητας.

Καρπός του επιστημονικού ζήλου και της αγάπης προς τον ρωσικό λαό και τον πολιτισμό του, το Κέντρο, όλο αυτό το διάστημα, ξεπερνώντας τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν όλα τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που υπηρετούν αυτόνομα ευγενείς σκοπούς, όπως η επιστημονική έρευνα, βασιζόμενα στην ιδιωτική πρωτοβουλία, κατόρθωσε να παραμείνει σταθερό στην εκπλήρωση της ευγενούς του αποστολής.

Στον σημερινό κόσμο, που τείνει, από επιστημονική άποψη, όλο και περισσότερο να μεταβληθεί σε ένα παγκόσμιο χωριό, οι δεσμοί μεταξύ Ελλάδας και Ρωσίας είναι ιδιαίτερα σημαντικοί. Οι πνευματικοί, πολιτιστικοί και ιδεολογικοί δεσμοί των Ρώσων με τον ελληνισμό, ανάγονται πρώτιστα στην κοινή πολιτιστική, πνευματική και θρησκευτική κληρονομιά, την θεμελιωμένη σε σταθερές αξίες: στην κοινή ορθόδοξη πίστη και στην βυζαντινή παράδοση. Και αυτούς ακριβώς τους δεσμούς ενισχύει με την δραστηριότητά του το Κέντρο.

Μάλιστα σήμερα, που νέα, οικονομικά και πολιτικά δεδομένα και φιλόδοξες προοπτικές εμπορικών συναλλαγών και τουριστικής ανάπτυξης μεταξύ Ελλάδας και Ρωσίας καθιστούν σαφή την ανάγκη για στενότερη πολιτισμική επαφή μεταξύ του ρωσόφωνου και του ελληνόφωνου κοινού, η ανάπτυξη της έρευνας, των σχετικών θεμάτων, τόσο σε εθνικό, όσο και διεθνές επίπεδο, προσφέρει υψίστη υπηρεσία στην πατρίδα.

Κυρίες και Κύριοι,

Το μέχρι τώρα έργο και τα επιτεύγματα του Κέντρου θα παρουσιαστούν από πλέον αρμόδια χείλη.

Εγώ, εκ μέρους και του Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, θα ήθελα να ευχηθώ την συνέχιση και ανάπτυξη του έργου του, επ' ωφελεία της επιστήμης και της φιλίας των δύο λαών.

2.4 Χαιρετισμός Δρ. Ζήση Φωτάκη³

Στη συνέχεια ο κύριος Λιγνός κάλεσε στο βήμα τον εκπρόσωπο της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων Δρ. Ζήση Φωτάκη, ο οποίος χαιρέτησε όπως πιο κάτω.

Κυρίες και Κύριοι,



Η προσφορά της Ρωσίας στην Ευρώπη είναι πολύπτυχη και πολυσήμαντη θα πρέπει όμως να επισημανθεί η σημαντικότερη ίσως πτυχή της που δεν είναι άλλη από την λύτρωση της Γηραιάς ηπείρου από τις καταστροφικές εισβολές

³ Λέκτωρ Ναυτικής ιστορίας στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων.

κεντροασιατικών λαών που τη σάρωναν περιοδικά από την αρχαιότητα έως την εποχή του Ιβάν του Τρομερού.

Η απώθηση των Μογγολικών φύλων και των Οθωμανών Τούρκων πίσω στην Ασία, στην οποία η Ρωσία τόσο πολύ συνέβαλε, δημιούργησε το αίσθημα εκείνο της ελευθερίας και της ασφάλειας στο οποίο βασίστηκε η άνοδος και η παγκόσμια εξάπλωση του Ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Ρωσία και Βυζάντιο, Ρωσία και Ελλάδα αποτελούν διαχρονικά τους θεματοφύλακες της Ευρώπης έναντι της Ασιατικής πλημμυρίδας και η σπουδή του κοινού αυτού ρόλου των δύο χωρών αποτελεί και το κύριο ερευνητικό αντικείμενο της δωδεκαετούς, εργώδους δραστηριότητας του ΚΕΡΙΕ που απόψε σεμνά εορτάζεται.

Χαιρετίζοντας λοιπόν τη σημαντική αυτή επέτειο εκ μέρους της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων αξίζει να επισημανθεί ότι την τελευταία διετία η συνεργασία μεταξύ των δύο φορέων περιλαμβάνει τη συμμετοχή τους σε δύο ημερίδες και την ηλεκτρονική δημοσίευση από το ΚΕΡΙΕ μελέτης του Λέκτορα ΣΝΔ, Δρ. Ζήση Φωτάκη. Πρόκειται για μια πολύ καλή αρχή μιας συνεργασίας με προοπτική και ευγενείς φιλοδοξίες οι οποίες, συν Θεώ, σύντομα θα υλοποιηθούν.

2.5 Χαιρετισμός Ταξιάρχου Γ. Ραχμανίδη⁴

Ο κύριος Λιγνός ευχαρίστησε τον ομιλητή και έδωσε τον λόγο στον κύριο Ραχμανίδη, ο οποίος ανέπτυξε τον ακόλουθο χαιρετισμό.

Αρχικά θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για την πρόσκληση και να τονίσω την άριστη συνεργασία της Ελληνικής Επιτροπής Στρατιωτικής Ιστορίας με το Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών, στα πλαίσια της οποίας δόθηκε η ευκαιρία, στον τότε Πρόεδρο της Επιτροπής Αντιστράτηγο Νικόλαο Μαστραντώνη να συμμετάσχει στο 2ο Ελληνο-Ρωσικό Forum στην Αγία Πετρούπολη, τον Ιούνιο του

⁴ Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Στρατιωτικής Ιστορίας.



2009 και να παρουσιάσει ανακοίνωση στο επιστημονικό συνέδριο, με θέμα: "Το Ελληνικό Εκστρατευτικό Σώμα το 1919 στη Μεσημβρινή Ρωσία".

Αντίστοιχο στόχο λοιπόν αποτελεί και για εμάς, η ανάδειξη και η προβολή της ιστορικής συνέχειας των δύο χωρών, η εδραίωση των φιλικών μας σχέσεων, με κύριο σκοπό την επωφελή συνεργασίας μας.

2.6 Χαιρετισμός Πλοιάρχου Λ. Τσιαντούλα ΠΝ⁵

Ο κύριος Λιγνός ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της Ελληνικής Επιτροπής Στρατιωτικής Ιστορίας και έδωσε το λόγο στον Πλοίαρχο ΠΝ Λ. Τσιαντούλα, ο οποίος ανέφερε τα πιο κάτω.

Με μεγάλη χαρά παρίσταμαι στην αποψινή εκδήλωση για την συμπλήρωση 12 ετών λειτουργίας του ΚΕΡΙΕ. Ενός σωματίου με όραμα αλλά και με όρεξη για δουλειά, τα αποτελέσματα της οποίας είναι εμφανέστατα.

Η Υπηρεσία μας δεν έχει ακόμα αναπτύξει κάποια συγκεκριμένη δράση με το Κέντρο. Μάθαμε την παρουσία του μέσω της συνεργασίας μας με τον Γενικό Γραμματέα του τον Δρα Στάμου, ο οποίος είναι και απόστρατος Αξιωματικός του

⁵ Διευθυντής Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού (ΥΙΝ).



Πολεμικού Ναυτικού. Διαπιστώσαμε ότι στα εκδοτικά προϊόντα του ΚΕΡΙΕ υπάρχουν και 3 βιβλία που για τον τομέα της Ναυτικής Ιστορίας, τον οποίο υπηρετούμε, αποτελούν σημαντικά ερευνητικά έργα τα οποία φωτίζουν κάποιους τομείς της ναυτικής ιστορίας μας όχι και τόσο γνωστούς.

Πρόκειται για τα «Δοκίμια Ναυτικής Ιστορίας Ελλάδος – Ρωσίας» του Γιούρι Ντιμιτρίεβιτς Πριάχιν, το «Ο Αξιωματικός Λάμπρος Κατσώνης» του Παναγιώτη Στάμου και το πρόσφατο «Ελληνες Ναύαρχοι και Στρατηγοί του Ρωσικού Πολεμικού Ναυτικού» του Φώτη Μουρατίδη.

Με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθούμε την ερευνητική δραστηριότητα του ΚΕΡΙΕ στον ιδιαίτερο τομέα στον οποίο ειδικεύεται. Με θαυμασμό και εκτίμηση περιβάλλουμε τα μέλη του για το ακάματο σθένος τους και την αγάπη τους για αυτό που κάνουν. Ελπίζουμε ειλικρινά στο μέλλον να μας δοθεί η ευκαιρία και η δυνατότητα για μια επιστημονική συνεργασία της Υπηρεσίας μας με το ΚΕΡΙΕ.

Σας ευχόμαστε συνέχιση και επαύξηση των επιτυχιών στα προσεχή έτη και σας βεβαιώνουμε ότι στο μέτρο των δυνατοτήτων μας θα έχετε την υποστήριξή μας στο όμορφο έργο σας.

Ο Κύριος Λιγνός ευχαρίστησε τον κύριο Πλοίαρχο και υπογράμμισε την καλή διάθεση συνεργασίας της ΥΙΝ με το ΚΕΡΙΕ.

Στη συνέχεια ο κύριος Λιγνός ανέφερε ότι ο Επίτιμος Αντιπρόεδρος του ΚΕΡΙΕ κύριος Γιάννης Νικολόπουλος⁶ δυστυχώς είναι ασθενής και δεν μπορεί να παραστεί στην εκδήλωση. Συγκινημένος δε επεσήμανε την ουσιαστική συνδρομή του Γιάννη Νικολόπουλου στην ίδρυση και λειτουργία του ΚΕΡΙΕ. Ο Γενικός Γραμματέας παρεμβαίνοντας πρόσθεσε ότι διαβιβάζει την παράκληση του Γιάννη Νικολόπουλου να «...χαιρετίσει όλους τους παρευρισκόμενους και να ενημερώσει ότι μετά από 30 χρόνια στη Ρωσία βρίσκεται πλέον μόνιμα στην Ελλάδα, έτοιμος πάντα και στη διάθεση όλων για να παράσχει την υποστήριξη και βοήθεια στο έργο του ΚΕΡΙΕ»!

3. Παρουσίαση Έργου ΚΕΡΙΕ

Ο κύριος Λιγνός ευχαρίστησε όλους τους ομιλητές που απηύθυναν τον εγκάρδιο χαιρετισμό τους και έδωσε το λόγο στον Γενικό Γραμματέα προκειμένου να παρουσιάσει το Έργο που πραγματοποίησε το ΚΕΡΙΕ στα 12 χρόνια που πέρασαν.

Ο Δρ. Πάνος Στάμου έλαβε το βήμα και ανέφερε τα ακόλουθα.

Το Δεκέμβριο του 2017 το ΚΕΡΙΕ συμπλήρωσε επίσημα τη 12ετή ζωή του!

Βασικός στόχος του είναι η ανάδειξη κάθε ιστορικής πτυχής του Ελληνισμού στη Ρωσία και τις χώρες της πρώην Σοβιετικής ένωσης διαχρονικά.

Ειδικότερα οι αντικειμενικοί σκοποί του ΚΕΡΙΕ, όπως αναφέρονται πιο συγκεκριμένα στο καταστατικό του, είναι:

«...Η προαγωγή της μελέτης και έρευνας θεμάτων σχετικών με τη συμμετοχή του Ελληνισμού στην ιστορία της Ρωσίας, η διάσωση, επεξεργασία, μελέτη, διαχείριση και προστασία πάσης φύσεως σχετικού αρχειακού υλικού και η προβολή και αξιοποίηση της Ελληνο-Ρωσικής ιστορικής αρχειακής κληρονομιάς.

⁶ Πρόεδρος Κέντρου Ελληνικών Ερευνών Μόσχας και πρόεδρος Βυζαντινής Λέσχης.

Η συνεργασία και υποστήριξη αναλόγων δραστηριοτήτων και ερευνών Ανωτάτων Ιδρυμάτων και αντιστοίχων επιστημονικών ημεδαπών και αλλοδαπών ιδρυμάτων, με τα οποία θα συνδέεται με σχέσεις αμοιβαιότητας.

Η έρευνα στην Ελλάδα και Ρωσία , ή αλλιού, όλων των ενοτήτων της Ελληνικής Ιστορίας, που συνδέουν τη δράση και ευρύτερη σχέση του Ελληνισμού με τη Ρωσία, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας, όπως οικονομικό, εμπορικό, ναυτιλιακό, στρατιωτικό, κοινωνικό, θρησκευτικό, διακρατικών σχέσεων κ.ά...»!

Μέσα στα 12 χρόνια λοιπόν, και στα πλαίσια των σκοπών του, επιτελέστηκε ένα έργο για το οποίο όλοι εμείς που προσπαθήσαμε και συνεισφέραμε είμαστε περήφανοι. Το επιτελεσθέν έργο κατανέμεται στους τομείς δραστηριότητας όπως πιο κάτω:

A. Οργανωτικός τομέας και Εκδηλώσεις πρώτου χρόνου

Το 2004 με την πρωτοβουλία 3 ανθρώπων που είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αγαπούσαν την ιστορία του Ελληνισμού στη Ρωσία (Γιάννης Νικολόπουλος, Μανώλης Λιγνός και ο ομιλών), μετά από πολλές συζητήσεις καταλήξαμε στην ιδέα της ίδρυσης του ΚΕΡΙΕ. Μαζί με άλλα 21 Ιδρυτικά Μέλη της επιστήμης και της ελληνικής κοινωνίας της Ελλάδας και του εξωτερικού υπογράψαμε για την ίδρυση του πνευματικού σωματείου με την επωνυμία «Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών (ΚΕΡΙΕ)»!

Ο Μανώλης Λιγνός διέθεσε από την αρχή τη φιλοξενία των γραφείων του, τη νομική του υποστήριξη και διεξήγαγε τη γραφειοκρατία και διεκπεραίωση της εγκρίσεως του καταστατικού από το Πρωτοδικείο Αθηνών. Το Καταστατικό υποβλήθηκε το Νοέμβριο 2005. Με την υπ' αριθμόν 2591 από 28 Απριλίου 2006 απόφαση του Πρωτοδικείου, έγινε αναγνώριση του επιστημονικού σωματείου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών» με τη συντομογραφία «Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε.».

Ο Γιάννης Νικολόπουλος, Πρόεδρος του Κέντρου Ελληνικών Ερευνών Μόσχας συνέδεσε το ΚΕΡΙΕ με συναδέλφους και ιδρύματα στη Ρωσία, όπως τη Ρωσική Ακαδημία Επιστημών, το Ινστιτούτο Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών με τον

Καθηγητή Γκριγκόρι Άρς, την Ακαδημία Πολεμικού Ναυτικού και το Ναυτικό Μουσείο της Αγίας Πετρούπολης με τον Καθηγητή Γιούρι Πρυάχιν, τα Κρατικά Ιστορικά Αρχεία ΡΠΝ με το Γεν. Διευθυντή τους Δρ. Βλάντιμερ Σόμπωλεφ, το Ορθόδοξο Πανεπιστήμιο Μόσχας με τους Καθηγητές Τσιτσούρωφ και Γκρατσιάνσκι.

Ο Πάνος Στάμου είχε τη γενική οργάνωση του Κέντρου, τη σχεδίαση του λογότυπου, την προετοιμασία του σχεδίου του καταστατικού και την επαφή με πιθανά ιδρυτικά μέλη και τελικά τη συγκρότηση της ομάδας των 24 Ιδρυτικών Μελών. Αν και υπήρχε διάθεση και άλλων επιστημόνων του χώρου να συμμετάσχουν ως Ιδρυτικά Μέλη, για την οικονομία χρόνου αποφασίστηκε να εγγραφούν οι υπόλοιποι ως Τακτικά Μέλη.

Σχηματίστηκε το πρώτο προσωρινό ΔΣ με Πρόεδρο τον αείμνηστο καθηγητή Αντώνη Κονταράτο, Αντιπρόεδρο τον Γιάννη Νικολόπουλο, Γενικό Γραμματέα τον Πάνο Στάμου και Ταμία τον Μανώλη Λιγνό. Το προσωρινό Δ.Σ. υποχρεωνόταν από το Καταστατικό να διενεργήσει εκλογές, συγκαλώντας την Γενική Συνέλευση μέσα στο 2006.

Στην πρώτη Γενική Τακτική Συνέλευση της 11ης Δεκεμβρίου 2006 παρουσιάστηκε στα Μέλη η οργάνωση και το μέχρι τότε έργο του ΚΕΡΙΕ. Η δύναμη του ήταν, κατά τον πρώτο χρόνο καταστατικής λειτουργίας του, πέραν των 24 ιδρυτικών μελών:

- Τακτικά Μέλη: 13
- Επίτιμα Μέλη: 5
- Πάρεδρα Μέλη: 18
- Δόκιμα Μέλη: 1
- Νομικά Πρόσωπα: 3 ,

Σύνολο, στις 11 Δεκεμβρίου 2006, 64 Μέλη.

Θεωρείται σκόπιμο εδώ να γίνει μνεία των Επιτίμων Μελών του ΚΕΡΙΕ:

1. +Grigori Arsh, καθηγητής, Ανωτ. Ερευνητής Ινστ. Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών Ακαδημίας Επιστημών.
- 2.



3. Youri Pryakhin, Καθηγητής ιστορίας Ναυτ. Πολ. Ακαδημίας Αγ. Πετρούπολης



3. Anatoly Katsonis, Δρ. ιστορικός ερευνητής, Διευθυντής Εθνοτήτων Μόσχας



4. Κων. Σβωλόπουλος, ακαδημαϊκός , ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ,



4. Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμος,
πρ. Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας, Βυζαντινολόγος.



6. +Β. Σφυρόερας, ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ



Ο αείμνηστος Πρόεδρος Αντ. Κονταράτος, ο αείμνηστος Β. Σφυρόερας, ο κ. Λιγνός
και ο Δρ, Π. Στάμου κατά την τελετή στον «Παρνασσό»



Αναμνηστική φωτογραφία κατά τη λήξη της τελετής απονομής των Τίτλων Επιτίμων Μελών ΚΕΡΙΕ. Διακρίνονται από αριστερά, ο αείμνηστος πρόεδρος Κονταράτος, ο Ακαδημαϊκός καθηγητής Σβολόπουλος, ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Γρίβας, ο κ. Λιγνός, ο αείμνηστος καθηγητής Σφυρόερας, ο Μακαριότατος Κύριος Ιερώνυμος Β΄, ο αείμνηστος βουλευτής Ευαγγελος Μπασιάκος, ο τότε Ακόλουθος Τύπου, νυν Πληρεξούσιος Υπουργός πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας Δρ. Ολέγκ Μπρεντίχιν, ο Μητροπολίτης Θ & Λ Κύριος Γεώργιος και ο Δρ. Στάμου

7. Καρπον Sergey, Κοσμήτωρ Σχολής Ιστορίας Κρατ. Παν. ΛΟΜΟΝΟΣΩΦ,
Αντεπιστέλλον Μέλος Ρ. Ακαδημίας Επιστημών.



Κατά τη πρώτη Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκαν και οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη του ΔΣ. Το εκλεγέν ΔΣ συγκροτήθηκε όπως παρακάτω:

Πρόεδρος Καθηγητής Δρ. Αντ. Κονταράτος

Αντιπρόεδρος Καθηγητής Δρ. Νικ. Βερνίκος,

Γενικός Γραμματέας Δρ. Παν. Στάμου,

Ταμίας Κύριος Στελ. Μουζάκης,

Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Εμμ. Λιγνός,

Τακτικά Μέλη Επικ. Καθηγητής Δρ. Κωνστ. Παπουλίδης και Δρ. Νικ. Κόλιας,

Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής εξελέγη η Καθηγήτρια Δρ. Σοφία Δασκαλοπούλου.

Κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω εκδηλώσεις:

- 1) 13 Δεκεμβρίου 2005. Επίσημη παρουσίαση του ΚΕΡΙΕ στο Πολεμικό Μουσείο της Αθήνας.
- 2) 8 Μαΐου 2006. Πρώτη Συνάντηση Μελών του ΚΕΡΙΕ στα γραφεία της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών.

3) 17 Ιουνίου 2006. Με την υποστήριξη του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού και του Ιδρύματος Ελληνικών Ερευνών της Μόσχας έγινε παρουσίαση του ΚΕΠΙΕ στην επιστημονική κοινότητα της Μόσχας, στον «Οίκο Εθνοτήτων» της Κυβερνήσεως της Μόσχας.

4) 30 Σεπτεμβρίου 2006. Οργανώθηκε στη Σαντορίνη η 1η διεθνής επιστημονική Ημερίδα με θέμα Ρώσοι Διπλωμάτες στο Αρχιπέλαγος το 18 αιώνα, με ομιλητές και αντίστοιχο θέμα τους

- Grigori Arsh :Τα νησιά του Αρχιπελάγους και ιδιαίτερα η Σαντορίνη

σύμφωνα με τις εκθέσεις των Ρώσων προξένων την εποχή της Αικατερίνης της Μεγάλης.

- Κυριάκου Παπουλίδη : Η ρωσική παρουσία στην ανατολική Μεσόγειο και το καθεστώς της διπλωματικής προστασίας κατά το 18ο αιώνα.

- Olga Sokolovskaya: Απόψεις για την εξωτερική πολιτική της τσαρικής Ρωσίας κατά το 18ο αιώνα.

5) 27-29 Οκτωβρίου 2006. Το ΚΕΠΙΕ εκπροσωπήθηκε στην Διεθνή

Συνδιάσκεψη της Αγίας Πετρούπολης (με θέμα: Οι Έλληνες και η Αγία Πετρούπολη) από 4 ομιλητές Μέλη της, τους καθηγητές κ.κ. Γκρ. Άρς, Γιούρι Πρυάχιν, Ευάγγ. Χρυσό και Κων. Παπουλίδη. Ο Γεν. Γραμματέας, παρουσίασε στους συνέδρους το ΚΕΠΙΕ και διάβασε την πρώτη ημέρα του συνεδρίου χαιρετισμό του Προέδρου Καθηγητού Α. Κονταράτου.

Στα πρώτα οργανωτικά βήματα εντάσσεται και η κατασκευή και λειτουργία της ιστοσελίδας με τα διακριτικά www.kerie.org ! Την ιστοσελίδα κατασκεύασε αφίλοκερδώς ο φίλος του ΚΕΠΙΕ Βασίλης Ξηούρας, Πλοίαρχος ΠΝ ε.α. και διαμόρφωσε ο Γενικός Γραμματέας. Η συντήρηση, ανακατασκευή τώρα, αλλά και η τροφοδότηση της ιστοσελίδας πραγματοποιείται αδιαλείπτως από τον κ. Ξηούρα, τον οποίο το ΔΣ ευχαριστώντας τον έχει ανακηρύξει σε Χορηγό του ΚΕΠΙΕ!

B. Επιστημονικό έργο

Το επιστημονικό έργο του ΚΕΡΙΕ πραγματοποιείται από τα μέλη και συνεργάτες του, υπό την εποπτεία της Επιστημονικής Επιτροπής και την επίβλεψη του ΔΣ. Το επιστημονικό έργο αντιπροσωπεύει το βασικό τμήμα του έργου του ΚΕΡΙΕ και επικεντρώνεται στις πιο κάτω κύριες δράσεις του:

- Επιστημονικά ερευνητικά προγράμματα,
- Οργάνωση Ημερίδων, Συνεδρίων,
- Εκδόσεις

1. Επιστημονικά ερευνητικά προγράμματα, συνέδρια και Ημερίδες.

Το ΚΕΡΙΕ έχει υπογράψει (2009) Συμφωνία συνεργασίας και πραγματοποιήσεως κοινών επιστημονικών προγραμμάτων με το Ρωσικό Κοινωνικό και Επιστημονικό Ίδρυμα (RFH). Για τη Συμφωνία αυτή σήμερα διεξάγονται διαπραγματεύσεις, μετά από πρόσκληση της Ρωσικής πλευράς, ώστε να ανανεωθεί και βελτιωθεί η Συμφωνία. Η νέα Συμφωνία θα υπογραφεί από τον μεγαλύτερο ερευνητικό φορέα της Ρωσίας το Ρωσικό Κέντρο Βασικών Ερευνών (RFBR), το οποίο με την νέα οργάνωση του εμπεριέχει μεταξύ των άλλων φορέων και το Ίδρυμα RFH, με το οποίο είχαμε υπογράψει τη Συμφωνία. Το πεδίο συνεργασίας θα είναι πολύ ευρύτερο και θα περιλαμβάνει τους ερευνητικούς τομείς:

- Με κωδικό (09) ιστορία, αρχαιολογία, εθνολογία και ανθρωπολογία.
- (11) Φιλοσοφία, πολιτικές επιστήμες, κοινωνιολογία, νομικό, κοινωνική ιστορία επιστημών και τεχνολογίας, επιστήμη επιστημών.
- (12) Φιλολογία και Τέχνη.
- (13) Ψυχολογία, Θεμελιώδη προβλήματα εκπαίδευσης, κοινωνικά προβλήματα υγείας και ανθρώπινης οικολογίας.

- (14) Διεθνείς σπουδές και διεθνείς σχέσεις. Πρόθεση του ΚΕΡΙΕ είναι να διευρύνει τις συνεργασίες του με ΑΕΙ και άλλα σχετικά ιδρύματα στην Ελλάδα, ώστε να παραχθεί το μέγιστο επιστημονικό έργο, ως προϊόν αυτής της Συμφωνίας.

Στα πλαίσια της υπάρχουσας Συμφωνίας, αλλά και της εν γένει επιστημονικής δραστηριότητας του ΚΕΡΙΕ έχουν πραγματοποιηθεί τα ακόλουθα επιστημονικά Προγράμματα, Συνέδρια και Ημερίδες :

- 1) Ημερίδα στη Σαντορίνη, με τη συμμετοχή Ρώσων συναδέλφων, με θέμα «Ρώσοι πρόξενοι στο Αρχιπέλαγος τον 19ο αι.» (2006).
- 2) Συμμετοχή ΚΕΡΙΕ στο συνέδριο του ΚΕΠ για την επέτειο της Ναυμαχίας του Ναβαρίνου στην Κρατική Βιβλιοθήκη της Μόσχας (2007).
- 3) «Ρωσικό εκκλησιαστικό υλικό σε εκκλησίες στην Ελλάδα» πρόγραμμα με τη συνεργασία Ρώσων ειδικών στην αξιολόγηση του υλικού που έχει εντοπιστεί από τους Έλληνες ερευνητές του ΚΕΡΙΕ (2008 – 2018).
- 4) Ημερίδα στη Λιβαδειά με θέμα «Προσεγγίσεις Ελληνο-Ρωσικής εκκλησιαστικής ιστορίας και τέχνης» με συμμετοχή και Ρώσων συναδέλφων (2009).
- 5) Τετάρτη 12 Μαΐου 2010, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μελών του ΚΕΡΙΕ στο Ε.Ι.Ε, ενημέρωση για τις δραστηριότητες του ΚΕΡΙΕ και ομιλία του μέλους του ΔΣ κ. Στ. Μουζάκης, με θέμα "Ρωσικό εκκλησιαστικό υλικό στην Ελλάδα. Διαπιστώσεις και προβλήματα».
- 6) Ημερίδα στο Ρωσικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Κέντρο Αθήνας για την παρουσίαση των «αποτελεσμάτων και της έρευνας των ρωσικής προέλευσης ιερών σκευών και κειμηλίων στον ελληνικό χώρο» (2010).
- 7) «Στιγμές κοινής ναυτικής ιστορίας Ελλάδας – Ρωσίας τον 18 και 19ο αι». Ερευνητική συνεργασία Ελλήνων και Ρώσων συναδέλφων (2010-2012).
- 8) Ημερίδα παρουσίασης από τον ομιλούντα στον κλήρο και αρχές της Σαντορίνης των ευρημάτων του ερευνητικού προγράμματος «Ιερά σκεύη και κειμήλια ρωσικής προέλευσης στις εκκλησίες της Σαντορίνης» (2010).

- 9) Συνέδριο με τη συνεργασία του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού (ΚΕΠ) στη Μόσχα με θέμα «Αναζητώντας κοινές στιγμές ναυτικής ιστορίας Ελλάδας-Ρωσίας το 18-19 αι. Παρουσίαση αποτελεσμάτων του κοινού προγράμματος» (2010).
- 10) Συμμετοχή σε συνέδριο για την Εκκλησιαστική Τέχνη στη βιβλιοθήκη Τερτιακόφ στη Μόσχα με κοινή ελληνο-ρωσική ανακοίνωση (Δρ. Β. Ιγκόσσεβ – Δρ. Π. Στάμου) για «Τα ρωσικής προέλευσης ασημένια ιερά σκεύη της Σαντορίνης» (2012).
- 11) Συμμετοχή στο 1ο Ελληνο-Ρωσικό Φόρουμ (Αθήνας 2010), και συνδιοργάνωση των 2ου και 3ου Ελληνο-Ρωσικού Φόρουμ στην Αγία Πετρούπολη 2012 και Αθήνα 2014, συμμετοχή στο 4ο Φόρουμ στην Αθήνα 2016.
- 12) Συνδιοργάνωση με το ΚΕΠ Μόσχας Ημερίδας, στον Οίκο Εθνοτήτων της Μόσχας, με θέμα « Έλληνες και Ρώσοι στις απελευθερωτικές κινήσεις της Ελλάδας στην ιστορία της Ρωσίας, το ζήτημα του λεγόμενου Ρωσικού Πριγκιπάτου του Αρχιπελάγους» (2012).
- 13) Συμμετοχή με ανακοινώσεις σε εκδηλώσεις για το «2016, Έτος φιλίας Ελλάδας-Ρωσίας». Επίσης, στις 28 Μαρτίου 2016, στην Εταιρία Προστασίας Περιβάλλοντος στην Πλάκα έγινε παρουσίαση από τον Δρ. Γιάννη Καρρά του νεοεκδοθέντος, 5ου βιβλίου στη σειρά Βιβλιοθήκη ΚΕΠΙΕ, του αείμνηστου Γκριγκόρι Άρς « Ο Ιωάννης Καποδίστριας στη Ρωσία». Στην ίδια εκδήλωση επίσης, έγινε παρουσίαση από τον Δρ. Π. Στάμου της εκδοτικής δραστηριότητας του ΚΕΠΙΕ. Κατά την ίδια εκδήλωση τιμήθηκε με τον τίτλο του Μεγάλου Χορηγού το εξέχον Μέλος του ΚΕΠΙΕ Δρ. Αθανάσιος Γκέρτσος για την συνεχή υποστήριξη και χορηγία για την πραγματοποίηση του μεγαλύτερου μέρους του εκδοτικού έργου του ΚΕΠΙΕ.
- 14) Ημερίδα με θέμα «Προσεγγίσεις ναυτικής ιστορίας Ελλάδας και Ρωσίας» στο Ν. Μουσείο Ελλάδας (2016). Στην Ημερίδα αυτή ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής καθηγητής Δρ. Νικήτας Νικητάκος παρουσίασε το 6ο βιβλίο της βιβλιοθήκης ΚΕΠΙΕ με τίτλο «Δοκίμια ναυτικής Ιστορίας Ελλάδας – Ρωσίας τον 18ο-19ο αι.».».

15) Τον Σεπτέμβριο 2017 ο Δρ. Π. Στάμου προσεκλήθη και εκπροσώπησε το ΚΕΡΙΕ στο Συμπόσιο που οργανώθηκε στην Κέρκυρα για τα 200 χρόνια από τον θάνατο του Ναυάρχου Θ.Θ. Ουσσακώφ, όπου παρουσίασε ανακοίνωση με τίτλο «Ο Ναύαρχος Ουσσακώφ, ένας Άγιος στα Ιόνια Νησιά και η ελληνική συμμετοχή στην εκστρατεία του».

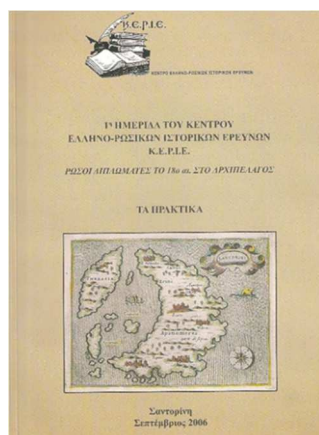
2. Εκδόσεις

Μέσα από το εκδοτικό έργο προσπαθούμε στο ΚΕΡΙΕ να παραδώσουμε στην επιστημονική κοινότητα, αλλά και στους φιλόστορους, πληροφόρηση που συνδέει τις ιστορικές πτυχές των σχέσεων των δύο χωρών, καθώς και των λοιπών πρώην Σοβιετικών. Η πληροφόρηση εστιάζεται και αφορά στις πολιτικές, πολιτισμικές, οικονομικές, θρησκευτικές και κοινωνικές διασυνδέσεις Ελλήνων στη Ρωσία και Ρώσων στην Ελλάδα. Η ιστορική πληροφόρηση που καταγράφεται στις εκδόσεις μας είναι άγνωστη σε μεγάλο ποσοστό στο ευρύτερο αναγνωστικό κοινό, κυρίως λόγω των δυσκολιών γλώσσας και προσεγγίσεως στα Κρατικά Ρωσικά Αρχεία. Επομένως, ένας βασικός επιστημονικός στόχος του ΚΕΡΙΕ υπηρετείται και επιτυγχάνεται από αυτές τις εκδόσεις, που περιλαμβάνουν και μεταφράσεις στην ελληνική γλώσσα σημαντικών ρωσικών εκδόσεων.

Πέρα από τις δημοσιεύσεις εργασιών των μελών ΚΕΡΙΕ στην ιστοσελίδα του, οι εκδόσεις του ΚΕΡΙΕ μέχρι σήμερα διακρίνονται σε 2 βασικές κατηγορίες:

1) Τα Πρακτικά Ημερίδων ΚΕΡΙΕ.

Έχουν έντυπα εκδοθεί Πρακτικά δύο Ημερίδων, «Ρώσοι Διπλωμάτες το 18ο αι. στο Αρχιπέλαγος» Σαντορίνη 2006,



και «Προσεγγίσεις Ελληνο-Ρωσικής εκκλησιαστικής Ιστορίας και Τέχνης» Λιβαδειά 2009.



Επίσης έχουν εκδοθεί και δημοσιευτεί ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα μας www.kerie.org 4 Πρακτικά. Είναι τα Πρακτικά

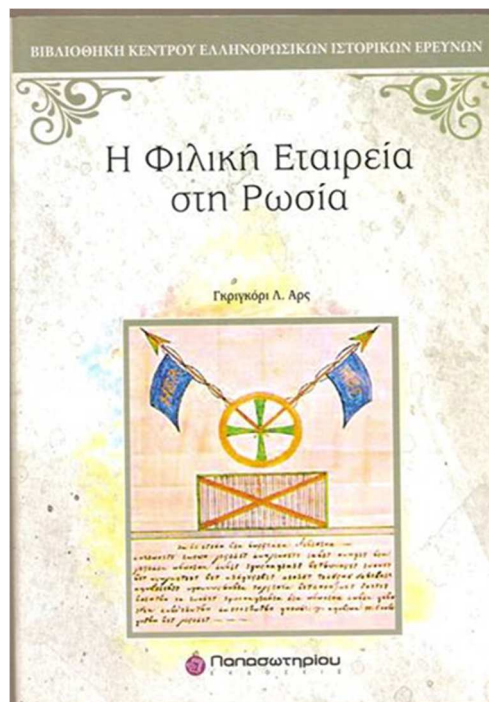
- Της Ημερίδας «Ναυμαχία Ναβαρίνου, 180 χρόνια» Μόσχα 2007,
- Της Ημερίδας με τίτλο «Ιερά σκεύη και κειμήλια ρωσικής προέλευσης 19-20ος αι. στη Σαντορίνη» Αθήνα 2010,
- Της Ημερίδας στη Μόσχα «Αναζητώντας κοινές στιγμές ναυτικής ιστορίας Ελλάδας-Ρωσίας το 18-19 αι. Παρουσίαση αποτελεσμάτων» (2010), και
- Της Ημερίδας στο ΝΜΕ «Προσεγγίσεις ναυτικής ιστορίας Ελλάδας και Ρωσίας» (2016).

Την επιμέλεια των εκδόσεων των Πρακτικών αυτών είχε ο ομιλών.

2) Εκδόσεις βιβλίων

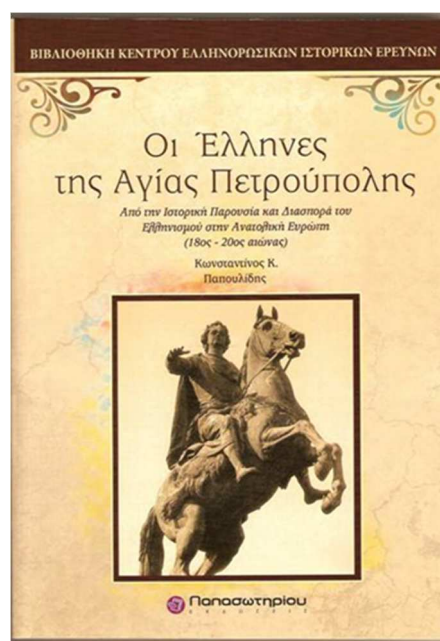
Στη σειρά «Βιβλιοθήκη ΚΕΠΙΕ» έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα 7 βιβλία:

- «Η Φιλική Εταιρία στη Ρωσία» Αθήνα 2011 του Γκριγκόρι Άρς. Το βιβλίο προλόγισε ο τότε Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών, Επίτιμο Μέλος ΚΕΠΙΕ,

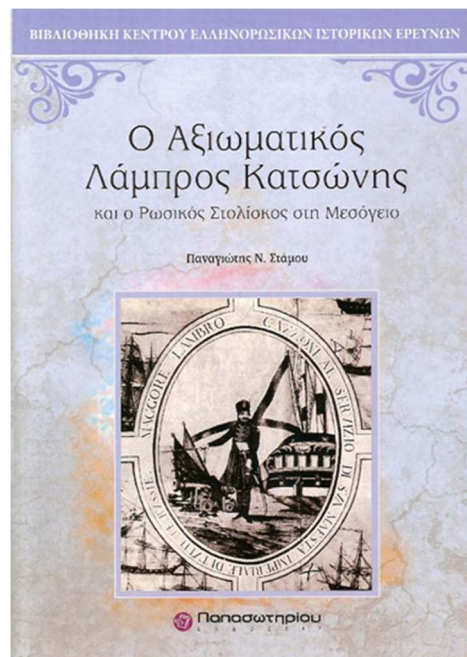


καθηγητής κ. Κ. Σβολόπουλος. Η μετάφραση είναι του καθηγητού Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Μέλους του ΚΕΡΙΕ Δρ. Δ. Πατέλη και της Βυζαντινολόγου Π. Πατέρη. Την Επιμέλεια έκανε ο καθηγητής Δρ. Κων. Παπουλίδης.

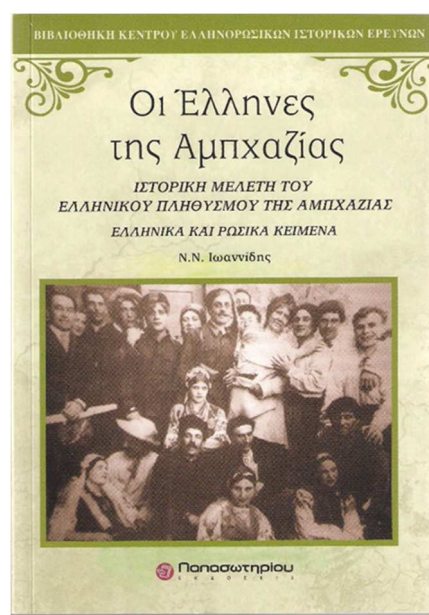
- «Οι Έλληνες της Αγίας Πετρούπολης» Αθήνα 2011, του καθηγητού Δρ. Κώστα Παπουλίδη 2011.



- «Ο Αξιωματικός Λάμπρος Κατσώνης και ο Ρωσικός Στολίσκος στη Μεσόγειο» 2011 του Δρ. Πάνου Στάμου.



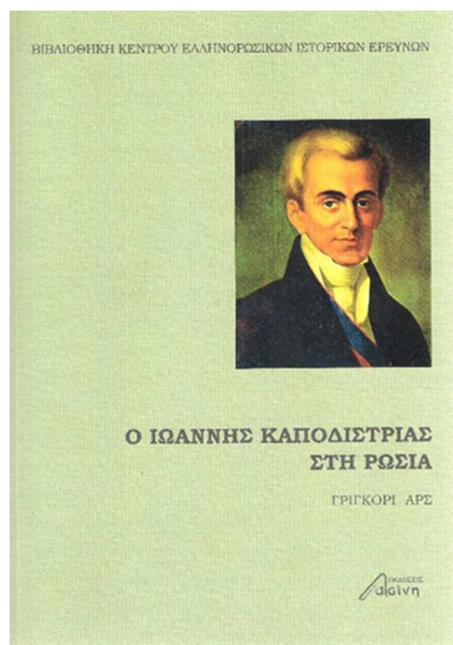
- «Οι Έλληνες της Αμπχαζίας» Αθήνα 2013, του Ν. Ιωαννίδη. Την μετάφραση έκανε ο Δρ. Δ. Καταϊφτσής και την Εισαγωγή στην Ελληνική έκδοση έγραψαν οι Καθηγητές Thomas de Waal και Ευτ. Βουτυρά.



Τα πιο πάνω Βιβλία εκδόθηκαν από τον Οίκο Παπασωτηρίου. Η έκδοση των 3 πρώτων έγινε πραγματικότητα με την ευγενή χορηγία του Μέλους του ΚΕΡΙΕ Δρ. Αθ. Γκέρτσου.

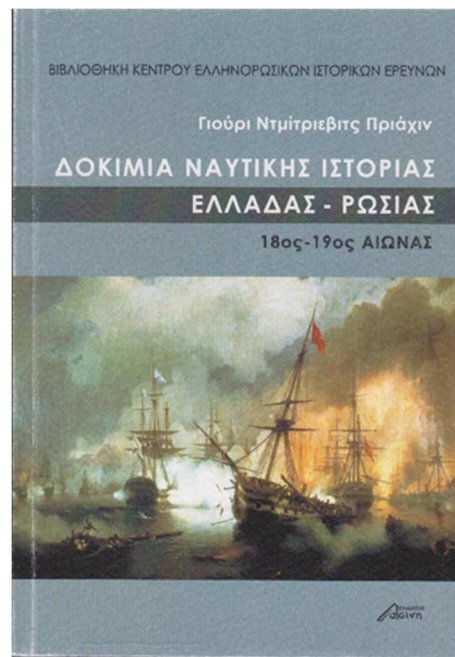
Το τέταρτο βιβλίο εκδόθηκε από τις εκδόσεις Παπασωτηρίου με την χρηματοδοτική φροντίδα του Μέλους του ΚΕΡΙΕ Δρ. Ι. Καρρά.

- «Ο Ι. Καποδίστριας στη Ρωσία» Αθήνα 2015, του καθηγητού

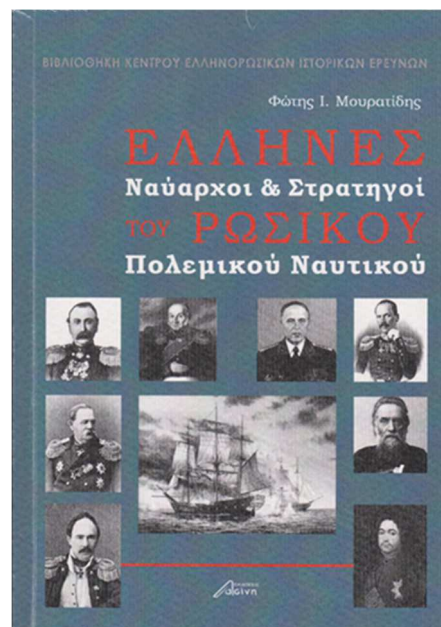


Γκριγκόρι Άρς. Προλογίζει το Ιδρυτικό Μέλος του ΚΕΡΙΕ καθηγητής Δρ. Β. Παναγιωτόπουλος. Την μετάφραση έκανε η Αναστασία Μπελοζέροβα.

- « Δοκίμια Ναυτικής Ιστορίας Ελλάδας – Ρωσίας 18ος-19ος αι.» του καθηγητού Δρ. Γιούρι Πριάχιν. Ο πρόλογος είναι του Γιάννη Νικολόπουλου και η μετάφραση της Αν. Μπελοζέροβα.



- «Έλληνες Ναύαρχοι και Στρατηγοί του Πολεμικού Ναυτικού της Ρωσίας» του Φ. Μουρατίδη (2017). Τον πρόλογο έγραψε ο Δρ. Π. Στάμου και τη μετάφραση έκανε η Αν. Μπελοζέροβα.



Τα τελευταία 3 βιβλία είναι των εκδόσεων Ασίνη και η έκδοσή τους

πραγματοποιήθηκε και πάλι χάρις στην ευγενική χορηγία του μέλους του ΚΕΡΙΕ Δρ. Αθ. Γκέρτσου. Δυστυχώς ο Δρ. Γκέρτσος δεν μπορούσε να είναι σήμερα μαζί μας, είναι εκτός Ελλάδος, αλλά έχουμε την τιμή και τη χαρά να βρίσκεται μεταξύ μας ο γιός του Θεόδωρος με την σύζυγό του.

Για τη σημαντική υποστήριξη του

Ευχαριστούμε τον Μεγάλο Χορηγό μας και εκλεκτό μέλος του ΚΕΡΙΕ

Δρ. Αθανάσιο Γκέρτσο !

Διαφάνεια προβληθείσα κατά την εκδήλωση

Επίσης, εκδόθηκε το 2005 στα ελληνικά, με την υποστήριξη του ΚΕΡΙΕ, το βιβλίο του Ρώσου ιστορικού, και Επίτιμου Μέλους του ΚΕΡΙΕ καθηγητού Δρ. Γιούρι Πριάχιν με τίτλο « Ο Λ. Κατσώνης στην Ιστορία της Ελλάδας και της Ρωσίας» Αθήνα 2005. Η μετάφραση έγινε από την Άννα Μιρόνοβα. Η Επιμέλεια, Συμπλήρωση και η χρηματοδότηση της έκδοσης έγινε από τον ομιλούντα.

- Τις ημέρες αυτές μεταφράζεται από τα Ρωσικά προς έκδοση το 8ο βιβλίο μας, το οποίο αποτελεί έκπληξη και ντοκουμέντο για την ιστορική πληροφόρηση στην Ελλάδα, σχετικά με την εποχή και την διακυβέρνηση του Όθωνα και ο τίτλος του θα ανακοινωθεί με την έκδοση του!

Β. Λοιπά γεγονότα

1. Μετά την απώλεια του αείμνηστου πρώτου προέδρου μας Καθηγητού Δρ. Αντώνιου Κονταράρου το 2009,



τον Ιούλιο 2017 απεβίωσε αιφνιδίως ο αείμνηστος Πρόεδρος μας Καθηγητής Δρ. Δρ. Εμμανουήλ Μαρμαράς!



Σε έκτακτη συνεδρίαση του ΔΣ την 5η Ιουλίου 2017 εκδόθηκε σχετικό Ψήφισμα. Μετά το άτυχο συμβάν, κατά την συνεδρίαση του ΔΣ του Σεπτεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε αναδιάρθρωση του ΔΣ και καθήκοντα Προέδρου του ΚΕΡΙΕ ανέλαβε η πρώην Αντιπρόεδρος Αν Καθηγήτρια Δρ. Δώρα Μονιούδη Γαβαλά, Αντιπρόεδρος και Γεν. Γραμματέως ο Δρ. Π. Στάμου, Ταμία ο κ. Στ. Μουζάκης, Εφόρου και Δ. Σχέσεων και ΜΜΕ ο κ. Εμμ. Λιγνός και Τακτικά Μέλη οι κ. Π. Καμηλάκης, Ν. Αλιπράντης και ο Καθηγητής Δρ. Γ. Μυλωνάκης.

2. Δυστυχώς επίσης αναχώρησαν το 2017 για το αιώνιο ταξίδι, πέρα από τον Πρόεδρο Εμμ. Μαρμαρά και 4 άλλα εξέχοντα Μέλη μας. Ο πολυγραφώτατος των Ελληνο-Ρωσικών ιστορικών βιβλίων Κώστας Παπουλίδης, επί πολλά χρόνια μέλος των ΔΣ και της Επιστημονικής Επιτροπής του ΚΕΡΙΕ, και ο Ρώσος ιστορικός,



νεοελληνιστής καθηγητής Γκριγκόρι Λβόβιτς Άρς, το πρώτο Επίτιμο Μέλος και εξέχων φίλος του ΚΕΡΙΕ.

Ο αείμνηστος Άρς με την υποστήριξη και του ΚΕΡΙΕ είχε αναγορευτεί Επίτιμος Διδάκτωρ του ΕΚΠΑ. Επίσης, απεβίωσαν το εξέχον μέλος των ΔΣ μας Γεράσιμος Βλάχος, νομικός, πολυγραφώτατος ιστορικός της Ναυτιλίας των Ιονίων Νήσων και τέλος ο Δικηγόρος Γεώργιος Κωσταντέλλος, ιστορικός και ελληνιστής, Ιδρυτικό Μέλος του ΚΕΡΙΕ.

3. Την 16η Δεκεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε Τακτική Γενική Συνέλευση και εκλογές, μετά την οποία το νέο ΔΣ συγκροτήθηκε όπως πιο κάτω:

Πρόεδρος: Αν. Καθηγήτρια Δρ. Δώρα Μονιούδη Γαβαλά,

Αντιπρόεδρος: Καθηγητής Δρ. Νικήτας Νικητάκος,

Γεν. Γραμματέας: Δρ. Πάνος Στάμου,

Ταμίας: Στέλιος Μουζάκης,

Έφορος Δ. Σχέσεων & ΜΜΕ: Εμμανουήλ Λιγνός,

Τακτικό Μέλος: Παναγιώτης Καμηλάκης,

Τακτικό Μέλος: Βύρων Καρύδης

Αναπλ. Μέλος: Νικόλαος Αλιπράντης,

Αναπλ. Μέλος: Καθηγητής Δρ. Γεώργιος Μυλωνάκης

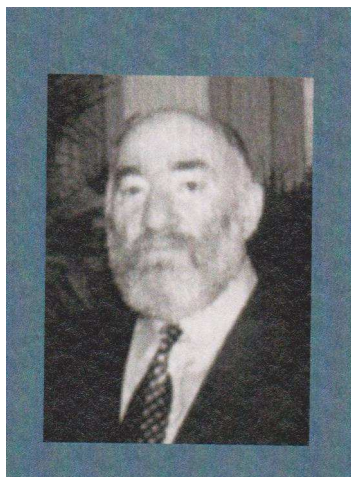
Κλίνοντας την παρουσίαση του έργου του ΚΕΡΙΕ και εκφράζοντας την Πρόεδρο και τα Μέλη του ΔΣ, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η πορεία του ΚΕΡΙΕ συνεχίζεται με ανοδικό ρυθμό και ειδικά μετά την ανανέωση της Συμφωνίας με το Ρωσικό Ίδρυμα Βασικών Ερευνών ελπίζεται ότι το ερευνητικό του έργο και η δραστηριότητά του θα επεκταθούν με τις συμφωνίες που θα πραγματοποιηθούν με ΑΕΙ, τις Υπηρεσίες Ιστορίας των Εν. Δυνάμεων και άλλα ομοειδή Ιδρύματα. Για το λόγο αυτό καλούμε τους εκπροσώπους των φορέων αυτών σε συνεργασία για την καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση της συμφωνίας μας με το ΡΙΒΕ και την προαγωγή του έργου όλων μας!

Παρακαλούμε επίσης και σας προσκαλούμε στην πύκνωση των τάξεων του ΚΕΡΙΕ με τη συμμετοχή σας στην υποστήριξη του έργου του.

Ο κύριος Λιγνός ευχαρίστησε το Γενικό Γραμματέα για την ενημέρωση και στη συνέχεια παρουσίασε και έδωσε το λόγο στον Αντιπρόεδρο του ΚΕΡΙΕ καθηγητή Δρ. Νικήτα Νικητάκο προκειμένου να παρουσιάσει το νεοεκδοθέν βιβλίο του ΚΕΡΙΕ με τίτλο «Έλληνες ναύαρχοι και στρατηγοί στο πολεμικό ναυτικό της Ρωσίας» του Φώτη Μουρατίδη.

4. Παρουσίαση του νέου βιβλίου Βιβλιοθήκης ΚΕΡΙΕ

Ο Καθηγητής Νικητάκος έλαβε το λόγο και παρουσιάζοντας το βιβλίο με σχετικές «διαφάνειες», μεταξύ των άλλων ανέφερε τα ακόλουθα.



Ο συγγραφέας Φώτης Μουρατίδης, της ναυτικής Αεροπορίας στη Σεβαστούπολη

Ο Φ. Μουρατίδης κυκλοφόρησε το πρώτο του βιβλίο στη Μόσχα το 2007 με τον ίδιο τίτλο, σε μορφή βιογραφικού λεξικού των Ελλήνων αξιωματικών, τους οποίους είχε μέχρι τότε εντοπίσει μέσα από μακροχρόνιες έρευνες. Το πρώτο βιβλίο κυκλοφόρησε στην Αγία Πετρούπολη από τον εκδοτικό οίκο Aletheia και εκδόθηκε υπό την αιγίδα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Αρχείων και του Ρωσικού Κρατικού Αρχείου του Πολεμικού Ναυτικού (ΡΚΑΠΝ). Αντιλαμβανόμενος την επιτυχία της πρώτης αυτής έκδοσης, συνέχισε τις έρευνές του για να μας δώσει το 2015 μια 2η έκδοση βελτιωμένη και συμπληρωμένη. Στη τελευταία έκδοση το 35% της ύλης αποτελεί την αντίστοιχη με το πρώτο βιβλίο βελτιωμένη με νέα στοιχεία λεξικογράφηση, ενώ το υπόλοιπο αποτελεί συλλογή άρθρων και δοκιμίων, τα οποία έχουν δημοσιευθεί μεμονωμένα στη Ρωσία και ενός που είχε δημοσιευθεί στην Ελλάδα. Τα άρθρα αυτά, που παρουσιάζονται σε ενότητα Παραρτημάτων, περιέχουν ένα συμπληρωματικό πλούτο ιστορικών πληροφοριών, οι οποίες αφορούν στις αναφερόμενες στην ενότητα λεξικού προσωπικότητες, αλλά και για σχετιζόμενα με αυτές πρόσωπα και γεγονότα.

Το νέο βιβλίο της ελληνικής έκδοσης αποτελεί την μετάφραση του πρωτοτύπου που κυκλοφόρησε στη Μόσχα το 2015, από τις εκδόσεις Gangout.

Οι ιστορικές προσωπικότητες που περιλαμβάνονται στο βιβλίο αυτό εντοπίζονται ακόμα και στα χρόνια λίγο πριν την ουσιαστική ίδρυση του Ρωσικού Πολεμικού Ναυτικού (ΡΠΝ) – 1703 - και μέχρι τα πρόσφατα χρόνια. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, ότι το περιεχόμενο των ιστορικών πληροφοριών στο πρώτο μέρος, στο βιογραφικό

λεξικό, έχουν ως κύρια πηγή του συγγραφέα το Ναυτικό Μητρώο των Κρατικών Αρχείων Πολεμικού Στόλου της Ρωσίας. Για το λόγο αυτό η περιγραφή της σταδιοδρομίας των αναφερομένων Ναυάρχων και Στρατηγών παρατίθεται σε συμπυκνωμένη, αλλά περιεκτική μορφή. Εξάλλου, η πληροφόρηση που περιλαμβάνεται στα άρθρα και δοκίμια παρατίθεται σε αφηγηματική εξιστόρηση από τους συγγραφείς των και περιέχουν σπουδαία βιογραφικά και γενικότερα ιστορικά στοιχεία.

Ένας παράγοντας όμως, που ίσως επέδρασε ως αίτιο στην πραγματοποίηση της έρευνας και τη συγγραφή αυτού του «ναυτικού» βιβλίου, ήταν η γέννηση του συγγραφέα στο ναυτικό Σουχούμι, αλλά ασφαλώς και η υπηρεσία του στη Ναυτική Αεροπορία της Σεβαστούπολης. Και τα δύο χαρακτηριστικά βοήθησαν τον συγγραφέα να πραγματοποιήσει την ιστορική του περιδιάβαση μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του με την ασφάλεια της τεκμηρίωσης. Για τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία, όταν το πνεύμα του βιβλίου επισημαίνεται, επιτυχημένα μέσα σε λίγες λέξεις σε σχετική κριτική, από τον καταξιωμένο ιστορικό ελληνικής καταγωγής καθηγητή και ανώτερο ερευνητή της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών Αλεξέι Τσαμουτάλη, ο οποίος σημειώνει ότι ο συγγραφέας «...εικονογραφεί με λαμπρό τρόπο τη ρωσο-ελληνική στρατιωτική σύμπραξη και τις πολιτιστικές σχέσεις μεταξύ των λαών της Ρωσίας και της Ελλάδας...»!

Σημαντικό στοιχείο του βιβλίου αποτελεί και η επεξήγηση της «ελληνοποίησης» της Κριμαίας μετά το 1775, σε συνδυασμό με τη δημιουργία του Ελληνικού Γυμνασίου - Σώμα Αλλοδαπών Ομοδόξων – και τη συνεισφορά των Ελλήνων στη δημιουργία της Οδησού, προβάλλουν στο βιβλίο ιδιαίτερα την απαρχή μιας στη συνέχεια έντονης και επιτυχημένης ελληνικής παρουσίας σε όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας και κοινωνικής ζωής της ανερχόμενης τότε νέας δύναμης μεγάλης ισχύος, της Ρωσίας.

Ο Μουρατίδης, μέσα από τα συλλεγμένα άρθρα, παρουσιάζει συστηματικά τη ρωσική άποψη για γεγονότα που έχουν απασχολήσει αρκετά την ελληνική ιστοριογραφία, ενώ σε ορισμένα σημεία του βιβλίου του φωτίζονται γεγονότα και ιστορικές πληροφορίες που έρχονται για πρώτη φορά στην ελληνική δημοσιότητα. Και αυτό γιατί οι παρουσιαζόμενες απόψεις αποτελούν σημαντική ιστορική

προσέγγιση καταξιωμένων ιστορικών, παρόλο που ορισμένες μπορούν να ταξινομηθούν περισσότερο στην περιγραφή των θρύλων, που έχουν δημιουργηθεί στη ρωσική ψυχή από τα κατορθώματα και την δράση των Ελλήνων. Των Ελλήνων που συνεισέφεραν στην ανάπτυξη της ρωσικής κρατικής υπόστασης και ειδικότερα κατά την τσαρική περίοδο.

Το βασικότερο χαρακτηριστικό του βιβλίου όμως, αποτελεί η παρουσίαση από τον συγγραφέα των πληροφοριών σχετικά με τους Έλληνες ανώτατους αξιωματικούς που υπηρέτησαν στο Ρωσικό Πολεμικό Ναυτικό, τη δραστηριότητά τους και την εξέλιξη τους μέσα στη ρωσική στρατιωτική ιεραρχία και κοινωνία. Η παράθεση των ανωτάτων θέσεων, στις στρατιωτικές και γενικότερα κρατικές όπου υπηρέτησαν, καταδεικνύουν την σημαντικότητα αυτών των ιστορικών προσωπικοτήτων. Ναύαρχοι, Στρατηγοί του Ναυτικού, Αρχηγοί του Ρωσικού Ναυτικού, Αρχηγοί Ρωσικών Στόλων, Μυστικοί Σύμβουλοι, Δήμαρχοι μεγάλων πόλεων, ανώτατοι αξιωματούχοι τοπικών μεγάλων κοινωνικών ενοτήτων, καταξιωμένοι επιστήμονες (π.χ. οι πρώτοι Υδρογράφοι και χαρτογράφοι του ΡΠΝ), εκπαιδευτικοί του ΡΠΝ, μεγάλοι (από τους πρώτους της Ρωσίας) Πλοηγοί, αλλά και μεγάλοι ευεργέτες της Ελλάδας και της Ρωσίας. Άνθρωποι των δύο πατρίδων, που άφησαν με τα έργα τους ένα βαθύ ίχνος στην ιστορία των δύο χωρών, παρελαύνουν μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του Φώτη Μουρατίδη!

Ενδεικτικά, αναφέρουμε τους Αλεξιανούς, τον Υποναύαρχο Παναγιώτη που διακρίθηκε στον Α΄ Ρωσο-Οθωμανικό πόλεμο, τον Αντιναύαρχο Αντώνιο



Αντιναύαρχος ΡΠΝ Ατν. Αλεξιανός

διακριθέντα στις ναυμαχίες Ναβαρίνου και Τσεσμέ στον ίδιο πόλεμο. Οι Αρκάδες, ο Αντιστράτηγος του ΡΠΝ Ζαχαρίας Αρκάς ανώτατος Πλοηγός και εκπαιδευτής των Πλοηγών της Μ. Θάλασσας, ο οποίος διακρίθηκε επίσης ως αρχαιολόγος και εμπλούτισε το Μουσείο Ιστορίας και Αρχαιοτήτων της Οδησσού με τις αρχαιότητες της Χερσονήσου, του Ίνκερμαν και της Μπαλακλάβας που κατέγραψε. Ο Αντιστράτηγος Νικόλαος Αρκάς, ο οποίος κατετάγη 12 χρονών στο Ναυτικό της Μαύρης Θάλασσας, ξεκίνησε ως Πλοηγός και στη συνέχεια ως ναυπηγός επέβλεψε στη Ρωσία, στην Αγγλία και στη Φιλανδία την κατασκευή πλοίων των πρώτων ατμόπλοιων του ΡΠΝ και στην Ολλανδία την επισκευή της κορβέτας «Ναβαρίνο». Ειδικότερα όμως ο Νικόλαος Αρκάς διέπρεψε ως Διευθυντής της περίφημης Ρωσικής Ατμοπλοϊκής και Εμπορικής Εταιρίας (ΡΑΕΕ), η οποία αντικατέστησε ουσιαστικά το ΡΠΝ στη Μαύρη Θάλασσα, όταν μετά τον Κριμαϊκό πόλεμο δεν επιτρέπονταν ρωσικά πολεμικά πλοία στη θάλασσα αυτή. Επίσης υπήρξε



Ο Αντιστράτηγος Νικόλαος Αρκάς

Αρχιλιμενάρχης και στρατιωτικός Κυβερνήτης του Νικολάγιεφ, αργότερα δε Διοικητής του Στόλου και των λιμένων της Μ. Θάλασσας. Ο γιός του, επίσης Νικόλαος, διακρίθηκε ως ιστορικός, εθνογράφος και συνθέτης.



Ο Ναύαρχος Νικ. Γκολοβίν



Ο Στρατάρχης, Διπλωμάτης Θεόδ. Γκολοβίν

Οι Γκολοβίν Θεόδωρος και Νικόλαος, απόγονοι Ελλήνων, που αναδιοργάνωσαν το ΡΠΝ και ανήλθαν στα υψηλότερα αξιώματα της ρωσικής ιεραρχίας.



Ο Υποναύαρχος Μιχ. Κουμάνης Δήμαρχος Σεβαστούπολης

Οι Κουμάνηδες, εκ των οποίων ο Υποναύαρχος Μιχαήλ του Νικόλαου συμμετείχε στην καταγραφή του Αρχιπελάγους του Μπακού της Κασπίας και ένα νησί πήρε το όνομά του. Αργότερα έγινε Δήμαρχος της Σεβαστούπολης.



Ο Πλοίαρχος Α΄ του ΡΠΝ Λάμπρος Κατσώνης

Ο γνωστότερος στην Ελλάδα για τη συμμετοχή του στους Α΄ και Β΄ Ρωσο-Οθωμανικούς πολέμους Πλοίαρχος Α΄ (δηλαδή Αρχιπλοίαρχος με τα σημερινά δεδομένα) Λάμπρος Κατσώνης, ο οποίος σταδιοδρόμησε για 35 χρόνια στο ΡΠΝ. Άξιοι θαυμασμού επίσης είναι οι αδελφοί Μαγγανάρη, οι οποίοι διέπρεψαν και έβαλαν τις βάσεις της ρωσικής χαρτογραφίας και υδρογραφίας. Ειδικά ο παγκοσμίου φήμης Ναύαρχος Μιχαήλ Μαγγανάρης χαρτογράφησε τις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, του Μαρμαρά και των Στενών, Λιμενάρχης της Σεβαστούπολης, Αρχιλιμενάρχης του Νικολάγιεφ, Ανώτατος Διοικητής του Στόλου και των λιμένων της Μαύρης Θάλασσας, Μέλος του Συμβουλίου του Ναυαρχίου, τιμήθηκε με το



Ο Ναύαρχος, υδρογράφος Μιχαήλ Μαγγανάρης

βαθμό του Υπασιιστού-Στρατηγού και έλαβε όλα τα ύψιστα παράσημα. Το όνομά του δόθηκε σε ακρωτήριο της Σεβαστούπολης. Επίσης αξίζει να αναφερθεί ο Ναύαρχος Μιχαήλ Χρονόπουλος, Διοικητής του Στόλου της Μαύρης Θάλασσας, ο οποίος είχε επισκεφθεί δύο φορές την Ελλάδα και πρόβαλε υπερήφανα την ελληνική καταγωγή του.



Ο Ναύαρχος Μιχαήλ Χρονόπουλος

Αξιοσημείωτα όμως είναι και τα Παραρτήματα του βιβλίου, από τα οποία αντλούνται σημαντικές εξειδικευμένες πληροφορίες, όπως τα σχετικά με το Λόχο των Ελληνίδων Αμαζόνων, το πρώτο γυναικείο στρατιωτικό σώμα στη Ρωσία, το Ελληνικό Γυμνάσιο της Αγίας Πετρούπολης, από το οποίο αποφοίτησαν εκατοντάδες Έλληνες αξιωματικοί που σταδιοδρόμησαν στις ρωσικές δυνάμεις.



Ο Λόχος των Ελληνίδων Αμαζόνων υποδέχεται την Αικατερίνη στην Κριμαία (1787)

Επίσης σημαντικές είναι οι ιστορικές πληροφορίες για τους Σαραντηνάκηδες και ειδικά για τον Πλοίαρχο Ευστάθιο Σαραντινάκη, κυβερνήτη της φρεγάτας «Άγιος Παύλος», στην οποία επέβαινε ο Αντιναύαρχος Θ.Θ. Ουσσακόβ κατά την εκστρατεία απελευθέρωσης των Επτανήσων.

Τέλος επισημαίνεται στα παραρτήματα το άρθρο του Π. Στάμου, στο οποίο αναφέρονται οι Έλληνες αξιωματικοί των ρωσικών σωμάτων οι οποίοι έλαβαν το μεγαλύτερο ρωσικό στρατιωτικό παράσημο, του Τάγματος των Ιπποτών του Αγίου Γεωργίου!

Το βιβλίο «Έλληνες Ναύαρχοι και Στρατηγοί στον Πολεμικό Στόλο της Ρωσίας» είναι το έβδομο βιβλίο της σειράς Βιβλιοθήκη ΚΕΠΙΕ. Συμπληρώνει έτσι την προσπάθεια του Κέντρου Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών (ΚΕΠΙΕ) να φέρει στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, μέσα από ιστορική έρευνα, εκδόσεις ελληνο-ρωσικών βιβλίων και δημοσιεύματα, ιστορική ενημέρωση γύρω από τις κοινές στιγμές ιστορίας της Ελλάδας και της Ρωσίας.

6. Συζήτηση – λήξη της εκδήλωσης

Μετά την παρουσίαση του βιβλίου τον λόγο έλαβε ο γενικός Γραμματέας Δρ. Πάνος Στάμου, ο οποίος αφού ευχαρίστησε με τη σειρά του όλους τους ομιλητές, έδωσε το λόγο σε 3 παρισταμένους οι οποίοι έθεσαν σχετικά ερωτήματα. Πραγματοποιήθηκε συζήτηση που αφορούσε στον συγγραφέα, στην «ύπαρξη στρατηγών στο πολεμικό ναυτικό» κατά το 18^ο και 19^ο αιώνα, και για το έργο γενικότερα του ΚΕΠΙΕ.

Ο Γενικός Γραμματέας ευχαρίστησε τους παραβρισκόμενους στην εκδήλωση και εκείνους που έλαβαν μέρος στη συζήτηση και έκλισε την εκδήλωση προσκαλώντας για καφέ και αναψυκτικά στο φουαγιέ του Πολεμικού Μουσείου, όπου όλοι είχαν την ευκαιρία για μια πιο προσωπική και γενική συζήτηση με την Πρόεδρο και τα Μέλη του ΚΕΠΙΕ.

